

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай
авыл жирлеген башкарма комитеты

КАРАР

№ 26

21 декабрь 2021 ел

«2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеген муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын раслау турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 декабрдәгә 456-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Жирлекләренен, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2015 елның 25 декабрдәгә 1440 номерлы карары нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеген башкарма комитеты КАРАР БИРӨ:

1. 2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеген муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү Программасын кушымта нигезендә расларга
2. Әлеген карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Ятмас-Дусай авыл жирлеген башкарма
комитеты житәкчесе:

Ф.Х.Гарифуллина

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл
жирлеген башкарма комитетының 21 декабрь
2021 елның 26 номерлы карарына кушымта

**2022 – 2030 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯТМАС-ДУСАЙ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ
ПРОГРАММАСЫ**

ЭЧТӘЛЕК

1. Кереш
2. Программа паспорты
3. Ятмас-Дусай авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасының хәзерге торышы характеристикасы
4. Транспортка сорау, халыкның хәрәкәт итү күләме һәм характеры, Ятмас-Дусай авыл жирлеге территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөк ташу фаразлары
5. Ятмас-Дусай авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнен принципиаль вариантлары һәм максатчан күрсәткечләре буенча бәяләү
6. Ятмас-Дусай авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар исемлеге һәм чараларны тормышка ашыру чираты
7. Ятмас-Дусай авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларын финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын бәяләү
8. Ятмас-Дусай авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларының нәтижәлелеген бәяләү
9. Ятмас-Дусай авыл жирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә институцион үзгәртүләр, эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

1. КЕРЕШ

2022 – 2030 елларга Ятмас-Дусай авыл жирлегенен транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнә:

- «Россия Федерациясенен Шәһәр төзелеш кодексы» 2004 елның 29 декабрәдәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә автомобиль транспортында һәм шәһәр жир өсте электр транспортында пассажирлар һәм багажны даими ташуны оештыру һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 220-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрәдәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Жирлекләренен, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2015 елның 25 декабрәдәге 1440 номерлы карары

Программа Ятмас-Дусай авыл жирлегенен (алга таба – жирлек) транспорт инфраструктурасын, шул исәптән жирлекнең социаль-икътисади һәм шәһәр төзелешен үстерүнең, транспорт соравы, халыкны йөртү һәм транспорт төрләре буенча йөк ташу күләме һәм характеры, автомобильләштерү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары үсешенен төп юнәлешләрен, юл хәрәкәте иминлеген, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысы күрсәткечләрен билгели.

Программаның нигезен авыл жирлегенен транспорт инфраструктурасын үстерүнен төрле юнәлешләре буенча программа чаралары системасы тәшкит итә. Әлегә Программа авыл жирлегенен тотрыклы үсешенә юнәлдерелгән һәм Татарстан Республикасы транспорт комплексын реформалаштыру буенча дәүләт сәясәтенә тулысынча туры килә.

Программаның максатлары һәм бурычлары – жирлекнең тормышның башка өлкәләрендәге эшчәнлек белән балансланган һәм координацияләнгән транспорт инфраструктурасын үстерү, социаль-икътисади үсеш өчен шартлар формалаштыру, халыкка, икътисади эшчәнлекне гамәлгә ашыручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнен куркынычсызлыгын, сыйфатын арттыру, транспорт инфраструктурасының жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә тискәре йогынтысын киметү.

2. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеге муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл башкарма комитеты 422135, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Ятмас Дусай авылы, Үзәк ур., 73а
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл башкарма комитеты 422135, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Ятмас Дусай авылы, Үзәк ур., 73а
Программаның жаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл башкарма комитеты 422135, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Ятмас Дусай авылы, Үзәк ур., 73а
Программаны эшләүнең максаты	Жирле әһәмияткә транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкциялүгә булган ихтыяж нигезендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеге муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасын баланслы, перспективалы үстерүне тәмин итү
Программаның бурычлары	<p>Программаның максатына ирешү шартлары булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - халыкка, шулай ук жирлек территориясендә икътисади эшчәнлек субъектларына транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлыгы, сыйфаты һәм нәтижәлелеге; - шәһәр төзелешен проектлау нормативлары нигезендә халык һәм икътисади эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының үтемлелеге; халыкның хәрәкәткә ихтыяжлары, жирлек территориясендә пассажирлар һәм йөк ташуда икътисади эшчәнлек субъектларының ихтыяжлары нигезендә транспорт инфраструктурасын үстерү; - жирлектә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү; - транспорт белән идарә итү өчен шартлар; - хужалык эшчәнлегенен икътисади нәтижәләренә карата юл хәрәкәтендә катнашучыларның тормыш иминлеген һәм сәламәтлеген тәмин итү өчен өстенлекле шартлар булдыру; - башка транспорт чараларына карата гомуми файдаланудагы транспорт чаралары хәрәкәтенен өстенлекле шартларын булдыру; - жирлектә жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү өчен шартлар; - гамәлдәге транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенен нәтижәлелеге.

<p>Максатчан күрсәткечләр</p>	<p>Ремонтланган юлларның озынлыгы (асфальт-бетон жәю), км; ЮТһ саны, берәмлек; ЮТһдә жәрәхәтләнүчеләр саны, кеше; Төзелгән автомобиль юллары озынлыгы, км.</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>Программа 2022-2030 елларга исәпләнгән</p>
<p>Таләп ителә торган капитал кертемнәр күләме</p>	<p>Программа чараларын финанс ягыннан тәмин итү муниципаль программалар кысаларында муниципаль районның жирле бюджеты чаралары һәм Татарстан Республикасы чаралары хисабына гамәлгә ашырыла.</p> <p>2022 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 590000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау; - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2023 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 590000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау; - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p>
	<p>2024 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 630000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау; - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру,</p>

	<p>урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2025 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 700000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2026-2030 еллар</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 3 500 000 сум.</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>Муниципаль берәмлек бюджетыннан финанслау ел саен чираттагы финанс елына бюджет формалаштырганда төгәлләштерелә. Финанслау күрсәткечләре, эшләнгән проект-смета документациясен һәм барлык дәрәжәләрдәге бюджетлардан акчаларны фактта бүлөп бирүне исәпкә алып, төгәлләштерелергә тиеш.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2030 елга түбәндәгеләр планлаштырыла:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Транспорт инфраструктурасын үстерү; 2. Гомуми файдаланудагы транспорт үсеше; 3. Жирлек юллары челтәрен үстерү; 4. Транспортның әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысын киметү; 5. Юл хәрәкәте иминлеген арттыру.

3. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Ятмас-Дусай авыл жирлеге «Территорияләр чикләрен билгеләү һәм «Кукмара муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль

берәмлекләренң статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 27-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелде.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Ятмас-Дусай авыл жирлеге Кама алды табигый-икътисади зонасында, Татарстан Республикасының төньяк өлешендә, Кукмара районының үзәк өлешендә, Кукмара шәһәрәннән 28 км ераклыкта урнашкан. Ятмас-Дусай авыл жирлеге Березняк, Нырты, Починок-Кучук, Өркеш авыл жирлекләре һәм Саба муниципаль районы белән чиктәш.

Ятмас-Дусай авыл жирлегенң гомуми мәйданы 2826 га тәшкил итә, шул исәптән торак пунктларның мәйданы 131,47 га, шулардан: Ятмас-Дусай авылы – 62,58 га, Шепшенәр авылы – 32,94 га, Беренче Май поселогы – 17,57 га, Ямбулат-Пустошь авылы -18,38 га

Ятмас-Дусай авыл жирлеге халкы, Татарстан Республикасы Дәүләт статистикасы федераль хезмәтенң территорияль органы мәгълүматларына караганда, 2020 елга 453 кеше тәшкил итә.

Ятмас-Дусай авыл жирлегенң икътисади системасы агросәнәгать комплексын, кече бизнесны (хезмәт күрсәтүче өлкә) үз эченә ала. Жирлектә сәнәгать предприятиеләре юк. Авыл жирлегенң житештерү нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә

Ятмас-Дусай авыл жирлегенң төп авыл хужалыгы специализациясе- бөртекчеләр (бодай, арыш, арпа, кукуруз).

Жирлек территориясендә КФХ «Һадиев Д.М» КФХ «Һадиев М.М.» КФХ, «Шакирова Л. Р» эшли.

Ятмас-Дусай авыл жирлеге составына Ятмас Дусай авылы (административ үзәк), Шепшенәр авылы, Беренче Май поселогы , Ямбулат-Пустошь авылы керә .

Авыл жирлегенң административ үзәге булып Ятмас Дусай авылы тора. Торак пунктның торак төзелеше шәхси торак йортлар һәм йорт яны кишәрлекләре белән тәкъдим ителгән.

Ятмас-Дусай авыл жирлегендә түбәндәге хезмәт күрсәтү объектлары эшли: Ятмас Дусай авылы Нырты совхозы урта мәктәбе ф-лы , Ятмас Дусай авылы балалар бакчасы(вакытлыча туктатылган), Ятмас Дусай авылы мәдәният йорты, ФАП , почта элемтәсе бүлеге, ике кибет эшли.

4. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТКА СОРАУ, ХАЛЫКНЫҢ ЙӨРЕШЕ ҺӘМ ЙӨК ТАШУ КҮЛӘМЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРЫНЫҢ ҮЗГӘРҮЕ ФАРАЗЫ.

Транспорт – авыл жирлеге инфраструктурасының икътисадның барлык тармаклары һәм халыкның йөк һәм пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжларын канәгатьләндерә, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле продукция төрләрен күчәрә, халыкка һәркем файдаланырлык булган транспорт хезмәте күрсәтә торган иң мөһим өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлекнең барлык предприятиеләренң уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора. Авыл жирлегендә төп һәм бердәнбер пассажир транспорты булып такси һәм шәхси автотранспорт тора.

Ятмас-Дусай авыл жирлеге составына 4 торак пункт керә.

Ятмас-Дусай авыл жирлегенен торак пунктлары табигый һәм тарихи факторларга бәйле рәвештә төгәл чагылмаган турыпочмаклы структуралы урам-юл чөлтәре булган усадыба тибындагы төзелеш белән формалаштырылган.

Ятмас-Дусай авыл жирлегендә төп транспорт артерияләре булып, төп (главные) урамнар һәм торак төзелешендәге төп (основные) урамнар тора. Мондый урамнар: Ятмас-Дусай авылы – Үзәк, Яшьләр, Мәктәп; Шепшенәр авылы – Мәктәп, Урман; Беренче Май поселогы – 1 Май урамы; Ямбулат-Пустошь авылы – Яшел урамы. Әлеге урамнар торак территорияләр эчендә һәм интенсив хәрәкәт юнәлешләре буенча төп (главный) урамнар белән элементанә тәэмин итә.

1 нче таблица Ятмас Дусай авыл жирлеге чикләрендә урам-юл чөлтәре буенча гомуми мәгълүматлар

№	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021 елга мәгълүматлар
1	Урам чөлтәренен гомуми озынлыгы	км	6,4
2	Урам чөлтәренен гомуми мәйданы	мең кв.м.	25,6
3	Урам-юл чөлтәре тыгызлыгы	км/км.кв.м	0,25

Ятмас-Дусай авыл жирлегенен урам-юл чөлтәрен анализлау нәтижәсендә транспортның эшен катлауландыручы түбәндәге сәбәпләр ачыкланды:

- урам һәм юлларның техник торышы канәгатьләнерлек булмау;
- машиналар йөрү өлешенен кичлеге житмәү (4-5);
- грунт юлларның шактый озын булуы;
- урамнарның билгеләнеше буенча дифференциацияләү булмау;
- жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарлар булмау.

2 нче таблица Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлегенен жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеге

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Идентификация номеры	Озынлыгы, км
			Барлыгы
	Барлыгы:		6,4
	Ятмас-Дусай авылы		2,9
1.	Үзәк ур.	92-633-490-101 ОП-МП-01	1,7
2.	Мәктәп урамы	92-633-490-101 ОП-МП-02	0,5
3.	Яшьләр урамы	92-633-490-101 ОП-МП-03	0,7
	Шепшенәр авылы		2,0
1	Мәктәп урамы	92-633-490-106 ОП-МП-04	1,2

2	Урман ур.	92-633-490-106 ОП-МП-05	0,8
	Беренче Май поселогы		0,7
1	1 Май урамы	92-633-490-116 ОП-МП-06	0,7
	Ямбулат-Пустошь авылы		0,8
1	Яшел урамы	92-633-490-111 ОП-МП-07	0,8

Транспорт инфраструктурасы объектлары белән заманча тәэмин ителешне анализлау. Ятмас-Дусай авыл жирлегенә территориясендә 2021 елга жинел һәм йөк автомобильләре саны 89 берәмлек тәшкил итә, шул исәптән жинел автомобильләр – 80, йөк автомобильләре – 9 һәм алга таба үсеш тенденциясе бар.

5. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕҢ ПРИНЦИПИАЛЬ ВАРИАНТЛАРЫ ҺӘМ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ БУЕНЧА БӘЯЛӘУ

Шәхси торак төзелеше өчен территорияләр арту сәбәпле, урам-юл челтәренә йөкләнеш артачак.

Тышкы автомобиль юллары челтәрен үстерү буенча проект карарлары поселокларны тотрыклы эчке һәм тышкы транспорт элементлары белән тәэмин итә торган жирле эһәмияттәге автомобиль юлларына ремонт чараларын үткәрүдән гыйбарәт.

ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Ятмас-Дусай авыл жирлегенә транспорт инфраструктурасы системасының максатчан индикаторлары һәм үсеш күрсәткечләре.

3 нче таблица

Индикаторлар төркеме	Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2022	2023	2024	2025	2026-2030
Халык өчен транспорт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеге критерийлары	Автомобиль урамнары һәм юллар системасы	км	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Урам-юл челтәрен үстерүгә ихтыяж күрсәткечләре	Урам-юл челтәренә гомуми озынлыгы	км	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Урам-юл челтәре кулланучыларын колачлау дәрәжәсе күрсәткечләре	Транспорт белән тәэмин ителеш	Берәмлек/1000 кеше	138	140	145	146	150
	Юл хәрәкәте иминлеге	%	100	100	100	100	100
Урам-юл челтәренә ышанычлылыгы күрсәткечләре	Челтәрләргә реконструкцияләү күләме (бер ел эчендә)*	км	0	0	0	0	0

6. ЖИРЛЕКНЕҢ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ЧИРАТЫ.

Генплан нигезендә, жирлекнең кирәкле транспорт элементсен тәмин итә торган һәм билгеләнеше һәм параметрлары буенча классификацияләнгән, үсеп килүче транспорт агымнарын, шулай ук тышкы автомобиль юлларына чыгуны тәмин итә торган урам-юл челтәренең гамәлдәге структурасын саклап калып, автомобиль урамнары һәм юллары системасын булдыру күздә тотыла.

Торак пунктларда транспорт элементсенең куркынычсызлыгын, өзлексезлеген һәм уңайлылыгын тәмин итү өчен, Генераль план нигезендә урамнар һәм юллар төзү каралган.

Урам һәм юл категорияләрен СП 42.13330.2011 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү. СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе» 9 нчы таблицада китерелгән классификация нигезендә билгеләргә кирәк

- төп (главные) урамнар;
- торак төзелешендәге урамнар: төп (основные);
- торак төзелешендәге урамнар: икенче дәрәжәле;

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Озынлыгы, км				Автомобиль юлы классы	Автомобиль юлы категориясе ...
		Барлыгы	Шул исәптән:				
			а/б	Щеб, грав.	Грунт		
	Ятмас-Дусай авылы	2,9		2,9			
1	Үзәк ур.	1,7		1,7		гади типтагы юл	Төп урам, торак төзелешендәге урам
2	Мәктәп урамы	0,5		0,5		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
3	Яшьләр урамы	0,7		0,7		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
	Шепшенәр авылы	2,0	0,5	1,3	0,2		
1	Мәктәп урамы	1,2	0,5	0,7		Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
2	Урман урамы	0,8		0,6	0,2	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
	Беренче поселогы Май	0,7			0,7		
1	I Май урамы	0,7			0,7	Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
	Ямбулат-Пустошь авылы	0,8			0,8		
1	Яшел урамы	0,8			0,8	Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам

Урам-юл челтәренең тәкъдим ителгән структурасы транспорт проблемаларын мөмкин кадәр хәл итә: торак пунктларны кирәкле элемент белән тәмин итә, төбәк автоюлларына уңайлы чыгу мөмкинлеген тәмин итә, шулай ук, торак төзелешен әйләнеш үтеп, йөк һәм авыл хужалыгы транспорты хәрәкәте проблемасын хәл итә.

Транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар транспорт инфраструктурасы объектларын үстерүгә булган ихтыяжлар нигезендә түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм алардагы ясалма корылмаларны паспортлаштыру һәм кадастр исәбенә алу;

- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы хужасыз автомобиль юлларын һәм аларга ясалма корылмаларны муниципаль милеккә рәсмиләштерү;

- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны агымдагы ремонтлау;

күрсәткечләре, категорияләренә карап, юлларның эксплуатацион характеристикаларына карата стандартлар таләпләренә туры килә торган юл-урам челтәре участкаларын саклау,

- Ятмас-Дусай авыл жирлегенең генераль планы нигезендә юл-урам челтәрен төзү;

- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны капитал ремонтлау;

- жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проектын эшләү;
- жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проектын кертү;
- жирлек торақ пунктларының үзәк өлешендә каты өслекле жәяүлеләр тротуарлары ясау;
- торақ пунктлар арасында велосипед маршрутларын оештыру.

7. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫН ФИНАНСЛАУ КҮЛӘМНӘРЕН ҺӘМ ЧЫГАНАКЛАРЫН БӘЯЛӘУ

2022-2030 елларга Ятмас-Дусай авыл жирлегенә урам-юл чөлтәрә объектларын модернизацияләү буенча беренчел чараларга кирәкле акчаларның гомуми күләме 6210 мең сум тәшкәл итә.

транспорт инфраструктурасы буенча инвестицияләрнең план күләмен тормышка ашырыла торган һәм тормышка ашыру планлаштырыла торган урам-юл чөлтәрән үстерү проектларын исәпкә алып, шулай ук аларның финанс кертемнәрәнә булган өстенлекле ихтыяжларын исәпкә алып бүлү 2022 – 2030 елларга эшләнган. Алынган нәтижәләр (2022 ел бәяләрә белән)

5 нче таблица

Ятмас-Дусай авыл жирлегенә Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыру чорына инвестицияләр күләмен бүлү, мең сум.

№т/б	Хезмәт төрләрә	Программаны тормышка ашыруга инвестицияләр					Барлығы
		2022	2023	2024	2024	2026-2030	
1	Юлларны ремонтлау	350	350	350	400	2000	3450
2	Юлларны карап тоту	80	80	100	100	500	860
3	Яктырту	160	160	180	200	1000	1900

Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыруга акчаларны хак куеп бүлү (оценочное распределение денежных средств) (2021 ел бәяләрә белән)

6 нчы таблица

Ятмас-Дусай авыл жирлеге программасын тормышка ашыруга акча жәлеп итү чыганақлары, мең сум

№т/б	Атамасы	Барлык дәрәжәдәге бюджетлар һәм шәхси инвесторлар	Шул исәптән, федераль бюджет	Шул исәптән, ТР бюджеты	Шул исәптән, жирле бюджет	Шул исәптән, бюджеттан тыш чыганақлар
1	Юлларны ремонтлау	3450	0	2760	690	0

2	Юлларны карап тоту	860	0	688	172	0
3	Яктырту	1900	0	1900	0	0

8. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫНЫҢ НЭТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программа чараларын тормышка ашыру нәтижәлелеген комплекслы бәяләү аны гамәлгә ашыру вакыты дәвамында һәм аны тормышка ашыру тәмамланганнан соң ел саен гамәлгә ашырыла һәм үз эченә муниципаль программа чараларының үтәлеше дәрәжәсен бәяләүне һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләүне ала.

- жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү;
- тормыш эшчәнлегенең башка өлкәләре белән балансланган һәм координацияләнган;
- социаль-икътисадый үсеш өчен шартлар формалаштыру;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру;
- халыкка, икътисадый эшчәнлек алып баручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең нәтижәлеге сыйфаты;
- жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә транспорт инфраструктурасының тискәре йогынтысын киметү.

9. ЯТМАС-ДУСАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ ӨЛКЭСЕНДӘ ИНСТИТУЦИОН ҮЗГӘРТҮЛӘР, ЭШЧӘНЛЕКНЕ ХОКУКЫЙ ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТИ ТӘЭМИН ИТҮНЕ КАМИЛЛӘШТЕРҮ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеге башкарма комитеты Программа чараларын тормышка ашыру барышын гомуми контрольдә тоту, шулай ук Программаны тормышка ашыру барышында оештыру, методик һәм контроль функцияләр башкара:

- чараларны финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын аныклап, Программаны гамәлгә ашыру буенча ел саен үткәрелә торган чаралар планын эшләү;
- программа чараларын тормышка ашыруны вакыты, эчтәлеге, финанс чыгымнары һәм ресурслар буенча контрольдә тоту;
- программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру буенча эшне методик, мәгълүмати һәм оештыру ягыннан тәэмин итү.

Программаны тормышка ашыру кысаларында институциональ үзгөрешләр күздә тотылмый. Идарә структурасын, шулай ук транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне тормышка ашырганда үзара бәйләнешләрнең характерын үзгөрешсез калдыру күздә тотыла.

Ятмас-Дусай авыл жирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын үстерүнең Программаның максатчан күрсәткечләренә ирешүгә юнәлдерелгән норматив-хокукый һәм мәгълүмати тәмин ителешен камилләштерү барышында Россия Федерациясенен региональ һәм федераль законнарына даими мониторинг нигезендә шәһәр төзелеше проектлары нормативларына вакытында үзгөрешләр кертүне тәмин итәргә кирәк.

Әлеге Программа транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне һәм рекомендацияләрне регламентый торган законнар, карарлар, күрсәтмәләр, методик рекомендацияләр һәм башка норматив-хокукый актлар үз көченә кәргәндә корректировкакалырга яисә янадан каралырга тиеш.

Максатчан индикаторларны һәм күрсәткечләренә, куелган максатларга ирешү динамикасына һәм темпларына, тышкы мохиттә үзгөрешләргә, социаль-икътисадый шартларга һәм башка факторларга бәйле рәвештә корректировкакалу мөмкинлеге карала.

Программаны мәгълүмат белән тәмин итү массакуләм мәгълүмат чаралары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар өчен дә, аерым гражданныр өчен дә программаны тормышка ашыру барышы һәм аның аерым чаралары турында мәгълүматның транспарантлыгы принцибын үтәп гамәлгә ашырыла.

Әлеге Программа «Жирлекләрнең, шәһәр округларының Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрәндәгә 1440 номерлы карары нигезендә эшләнгән.

Жирлекләрнең һәм шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм раслау мониторингын гамәлгә ашыру тәртибе Россия Транспорт министрлыгының 2016 елның 26 маендагы 131 номерлы боерыгы белән билгеләнгән.